

www.breda.nl
gemeentebreda@breda.nl
Twitter@breda
Telefoon 14 076

Aan de minister voor Medische Zorg en
de minister van Justitie en Veiligheid

Postadres
Postbus 90156, 4800 RH Breda

Bezoekadres
Stadskantoor
Claudius Prinsenlaan 10

Uw brief

Datum
19-12-2018

Ons kenmerk

Onderwerp
Consultatie AMvB

Telefoon / Behandeld door
Afdeling V&L

Bijlagen

Excellenties,

Gelet op de afhankelijkheid van het succes van het experiment met de gesloten coffeeshopketen van de uitwerking in de AMvB maak ik graag gebruik van uw uitnodiging te reageren op het nu opgestelde ontwerpbesluit experiment gesloten coffeeshopketen.

In 2017 namen wij kennis van het voornemen in het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' om tot wetgeving te komen die experimenten met cannabis teelt voor recreatief gebruik mogelijk moesten maken in zes tot tien middelgrote gemeenten. Bij brief van 1 november 2017 heeft Breda samen met Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg in een reactie aangegeven in aanmerking te willen komen voor het uitvoeren van experimenten met de gereguleerde keten. Het voornemen van het kabinet was daarnaast reden om samen met andere geïnteresseerde gemeenten met elkaar te verkennen hoe samen op te trekken als gesprekspartner voor het Rijk.

Daarbij is ook gesproken over wat vanuit het lokaal perspectief nodig zou zijn om te komen tot experimenten die qua opzet, inrichting en spreiding over het land zouden kunnen bijdragen aan een vernieuwd cannabisbeleid. Een vernieuwd cannabisbeleid dat zou moeten bijdragen aan de navolgende doelen:

- Beschermen van de volksgezondheid
- Verminderen overlast en veiligheid als gevolg van cannabisproductie, -handel en -gebruik;
- Aanpakken van de georganiseerde criminaliteit achter de cannabisproductie en -handel en de ondermijning van de samenleving als gevolg daarvan.

Dit overleg van geïnteresseerde gemeenten vond plaats op 8 november 2017 onder leiding van de VNG te Utrecht. Resultaat was dat een bestuurlijke werkgroep van de VNG onder leiding van de burgemeester van Tilburg, de heer Weterings, in gesprek zou gaan over de voorwaarden voor de experimenten en hoe deze te evalueren.

De bestuurlijke werkgroep heeft verschillende keren met u gesproken en ook ambtelijk hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden tussen de ministeries en gemeenten. Positief is hoe het lokaal bestuur in deze overleggen de ruimte kreeg om vanuit het lokaal perspectief input te leveren voor het wetsvoorstel en de nu voorliggende AMvB.

Ook positief is dat het Rijk een onafhankelijke commissie heeft ingesteld om advies uit te brengen over de criteria op basis waarvan de experimenten opgezet moeten worden. De commissie Knottnerus heeft op 20 juni 2018 in het rapport 'Een experiment met een gesloten cannabisketen' haar advies uitgebracht. In het advies zijn veel opmerkingen gemaakt die aansluiten bij wat vanuit

het lokaal bestuur ook werd ingebracht en het advies werd daarom positief ontvangen. De verwachting was dat het advies een prominente rol zou spelen bij de toen nog op te stellen AMvB.

Hoewel in de reactie van het kabinet op 6 juli 2018 meerdere punten van het advies werden overgenomen werd een aantal cruciale punten door het kabinet naast zich neergelegd. Onder andere waar het gaat om de omvang van het experiment. Waar de commissie adviseert het experiment in meer gemeenten te laten plaatsvinden zal het experiment, zoals dat nu qua omvang beperkt is vormgegeven, naar verwachting niet afdoende antwoord kunnen geven op de vraag of de gesloten coffeeshopketen bijdraagt aan de hiervoor aangehaalde doelen van een vernieuwd cannabisbeleid. Nog zorgelijker wordt het als een deelnemende gemeente uit het experiment wordt gehaald door de ministers zoals dat in het wetsvoorstel en de ontwerp AMvB is voorzien. Dan wordt de basis voor de te trekken conclusies nog smaller. Daarenboven is de vraag of er vanuit een bedrijfseconomisch oogpunt dan voldoende markt overblijft voor de aangewezen cannabisproducenten. Met de nu gekozen omvang wordt het experiment feitelijk beperkt tot het beantwoorden van de vraag of de coffeeshopketen gesloten is te maken? Die beperkte omvang van het experiment is en blijft een dilemma en zal een belangrijke afweging worden in het nog te voeren debat in de gemeenteraad over het wel of niet kandidaat stellen als gemeente voor het experiment.

Desondanks blijven wij positief over het voornemen te komen tot een experiment. Maar zoals vaker aangegeven moet het wel kans van slagen hebben. Het antwoord daarop is afhankelijk van de uiteindelijke uitwerking van het experiment in de AMvB. Positief is dat het kabinet moeite heeft genomen de bij de materie betrokken partners in het proces van totstandkoming te betrekken. Ook de gedoopte coffeeshophouders. Zo is de vereniging Actieve Bredase Coffeeshophouders (ABC) met daarin alle gedoopte Bredase coffeeshophouders vertegenwoordigd ook geraadpleegd en hebben de coffeeshophouders vanuit hun expertise input kunnen leveren. Dit is belangrijk omdat een experiment - in welke vorm dan ook - alleen kans van slagen heeft als er voldoende draagvlak is onder de deelnemende coffeeshophouders in een gemeente. Zij zijn tenslotte een cruciaal onderdeel in de te reguleren coffeeshopketen en voorkomen moet worden dat het experiment door gebrek aan draagvlak leidt tot eindeloze juridische procedures.

De nu voorliggende ontwerp AMvB geeft in aanvulling op de AHOJG-I -criteria het lokaal bestuur ruimte voor lokaal maatwerk. Weliswaar is dit beperkt tot de lokale aanvullende eisen opgesomd in artikel 11 van de ontwerp AMvB, maar hiermee kan het lokaal bestuur voldoende uit de voeten. Ook positief is de bepaling over preventie. Voorkomen moet worden dat met het reguleren de indruk wordt gewekt dat het gebruik van cannabis oké is. In de ontwerp AMvB is de rol van de coffeeshophouder in de preventie met het opnemen van het P-criterium gewaarborgd. Dit sluit aan bij wat in Breda al praktijk is.

Aan de handelsvoorraad wordt een maximum gesteld. Goed dat in artikel 5 duidelijk wordt gemaakt dat het niet de bedoeling is dat buiten de coffeeshop door de coffeeshophouder op andere locaties – uitgezonderd eventuele voorraad bij de cannabisproducent - extra voorraden cannabis worden aangehouden. De omschrijving van wat maximaal is toegestaan in artikel 5 vergt wel dat er inzicht door de coffeeshophouder wordt gegeven aan de toezichthoudende instantie(s) wat de wekelijkse omzet is. Anders is het niet mogelijk de gemiddelde handelsvoorraad vast te stellen. Er wordt van uitgegaan dat dit is geregeld in de wet met de verplichting van de gegevensuitwisseling tussen de toezichthouders onderling en de toezichthouders en de bestuursorganen.

Het kabinet heeft aangegeven het Ingezetene criterium verplicht te stellen voor grensgemeenten. Dit om te voorkomen dat buurlanden nadeel ondervinden van de gereguleerde cannabis. De andere gemeenten wordt de ruimte gelaten wel of niet dit criterium te hanteren c.q. te handhaven. Niet aangegeven is wat het kabinet verstaat onder grensgemeenten en ook in de ontwerp AMvB wordt dit niet duidelijk. Het is wenselijk duidelijk aan te geven welke gemeenten het kabinet als

grensgemeenten ziet en dus gebonden zijn aan dit criterium voordat gemeenten zich kandidaat stellen.

De rol van het lokaal bestuur in het proces van aanwijzen cannabistelers is beperkt. Positief is te lezen dat de burgemeesters van gemeenten waar een cannabisteler het productieproces wil gaan vestigen gelegenheid krijgt advies uit te brengen. Het is tenslotte belangrijk voor zowel het draagvlak als voor de veiligheid dat een productieproces niet wordt gevestigd op een kwetsbare locatie. In dit verband wijs ik op het signaal van het openbaar ministerie en de politie dat het veiligheidsrisico vooral is gelegen in het transport. Bij de beoordeling van de geschiktheid van een productielocatie zal daarom goed gekeken moeten worden naar de wijze waarop vanuit de locatie de distributie wordt georganiseerd.

In de ontwerp AMvB wordt in artikel 16 de optie gegeven van loting. Gelet op het belang van een betrouwbare producent, de te verwachten professionaliteit en beveiliging van het productieproces (en daarmee kwaliteit van de producten), de veiligheid van het transport en een goede relatie met de markt – de coffeeshops – is de vraag of het wel verstandig is om de selectie afhankelijk te laten zijn van loting. Niet te verwachten is dat de kandidaten in dezelfde mate voldoen aan de eisen en dus de keuze vooral moet worden bepaald door de vraag wie de beste kandidaat is.

Voor het succes van de gereguleerde keten is prijsstelling belangrijk. Niet alleen de variëteiten aan cannabis en de kwaliteit daarvan, maar ook de prijs bepalen naast het gezondheids- en veiligheidsaspect of cannabisgebruikers naar de gedoogde coffeeshop blijven gaan of hun heil zoeken op de illegale markt. Zeker waar het hasjesj betreft is de verwachting van de coffeeshophouders dat niet alleen de kwaliteit maar ook de prijs van het gereguleerde product in vergelijking met de hasjesj uit het buitenland negatief zal uitvallen. Hierover is in de ontwerp AMvB niets geregeld en dit wordt dus kennelijk volledig aan de markt overgelaten. Gelet echter op het belang van een goede prijsstelling voor het succes van de gereguleerde keten is dit niet wenselijk. Wel positief is dat in de ontwerp AMvB ruimte geboden wordt voor veel variatie in het aanbod, te bepalen door de vraag vanuit de markt.

In artikel 7 van de ontwerp AMvB is voorgeschreven dat de cannabis in de coffeeshop aanwezig moet zijn in de verpakking van de cannabisproducent en wel in eenheden van ten hoogste 5 gram. Begrijpelijk vanuit de wens tot het volledig gesloten houden van de keten tot aan de consument. Gelet op wat vernomen wordt vanuit de coffeeshophouders bemoeilijkt dit wel de bedrijfsvoering en sluit dit niet aan bij de wens van de consument die het te kopen product eerst wil voelen en ruiken. Dit brengt het risico dat consumenten hun heil op de illegale markt gaan zoeken. In deze afweging tussen beide belangen is het gewenst de eventuele negatieve gevolgen van deze eis nauwlettend te volgen, zodat tijdig hierop kan worden geanticipeerd zoals dat ooit ook noodzakelijk was bij de invoering van het B-criterium.

Tot slot wordt geconstateerd dat veel instanties zijn betrokken bij het toezicht op en de handhaving van de regelgeving rondom de gesloten coffeeshopketen. De verwachting is dat dit meer inzet zal vergen dan in de huidige situatie. Daarenboven moet rekening worden gehouden met een reactie vanuit de illegale markt – bijvoorbeeld meer drugsrunners rondom de coffeeshops – zoals dat het geval was bij de invoering van het Ingezetene criterium. Zeker nu niet gekozen wordt voor een gefaseerde invoering van de gereguleerde cannabis in de coffeeshops en rondom de hasjesj het beeld is dat het gereguleerde product niet zou kunnen voldoen aan de kwaliteit van de illegale hasjesj. Dit zal zeker in de aanvangsfase extra inzet vergen van de politie en toezichthouders. Zo ook het bijhouden en aanleveren van gegevens voor het monitoren en evalueren. Verder is meer werk te verwachten voor deelnemende gemeenten en voor de controlegemeenten op het gebied van de communicatie rondom de invoering van het experiment. Nadrukkelijk wordt hiervoor in het vervolgtraject aandacht gevraagd. Voordat gemeenten wordt gevraagd zich kandidaat te stellen

moet helder zijn wat van de pilotgemeenten en controlegemeenten wordt gevraagd en of er extra middelen ter ondersteuning beschikbaar komen.

